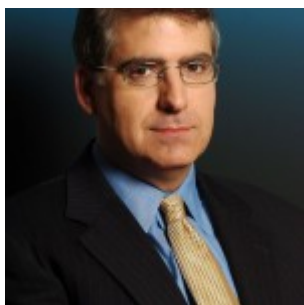

Uvodne riječi prvog zamjenika visokog predstavnika Raffija Gregoriana na godišnjoj konferenciji u povodu Međunarodnog dana borbe protiv korupcije

Dobro jutro Vaše ekscelencije.

Upravo sam došao sa prezentacije Izvješća o globalnoj konkurentnosti za 2009. godinu i zato malo kasnim. Ispričavam se zbog toga.

BiH se nalazi na 109. mjestu od ukupno 133 zemlje koje su uključene u ovo izvješće. Sada se nalazi između Ugande i Kambodže. U svakoj od prethodne tri godine BiH je išla unazad, dok druge zemlje idu naprijed. Uganda se, na primjer, popela za 20 mjesta i sada je ispred Bosne i Hercegovine.

Nije iznenađenje ni za koga u ovoj prostoriji, barem se nadam da nije iznenađenje ni za koga, da postoji jasna paralela između korupcije i konkurentnosti. U stvari, kao što znate, korupcija je i dalje ogroman i raširen problem u BiH na svakoj razini. No, prije svega, kontrola nad nekretninama i nad procesom izdavanja građevinskih dozvola, te kontrola javnih poduzeća od strane političkih stranaka kroz sustav pokroviteljstva nalazi se u korijenu svega ovoga. O ovome sam

govorio detaljno u svoja dva ranija obraćanja Krugu 99.

Agencije za provedbu zakona i tužitelji općenito izbjegavaju rad na slučajevima korupcije, posebice na onima gdje postoji osnovana sumnja da su uključeni visokopozicionirani dužnosnici, čak i kada su ti slučajevi obznanjeni širokoj javnosti i detaljno prezentirani u medijima, kako domaćim, tako i stranim.

Također, postoji veliki politički utjecaj i prijetnje upućene pravosuđu i agencijama za provedbu zakona. A koordinacija i suradnja među tužiteljima i policijskim agencijama i dalje su slabe, kao što ste mogli čuti od veleposlanika Kourkoulasa.

No, nemojmo zaboraviti da su organizacije koje u engleskom jeziku zovemo "psima čuvarima", dakle članovi građanskog društva koji su odgovorni za praćenje rada organa vlasti u smislu poštivanja zakona, poput *Transparency International*-a, također predmet velikog pritiska. Ako se dobro sjećam, ne tako davno, ta organizacija je morala privremeno zatvoriti svoj ovdašnji ured iz sigurnosnih razloga. Mislim da su to još jedino morali uraditi u Bjelorusiji. I to vam daje jasnu sliku o tome koliki je politički pritisak ovdje.

U većini slučajeva, inkriminirajući trag kriminalnih aktivnosti i veza sa otuđivanjem javnih sredstava, lošim upravljanjem javnim poduzećima i neregularnostima u procesu privatizacije vodi do najvišeg vrha vlasti. To navodi na zaključak da do većine tih kriminalnih aktivnosti ne bi ni došlo bez izravnog angažmana ili znanja ili pokroviteljske uloge najviših zvaničnika.

Umjesto toga, reakcija na sve to, u ovoj zgradi, bila je naravno da se ne odobri produženje mandata međunarodnih sudaca i tužitelja koji rade na ovim slučajevima, iako je nama, s druge strane rijeke, bilo sasvim jasno da većina parlamentaraca to podržava – što se jasno vidjelo u radu Ustavno-pravnog povjerenstva, koje je usvojilo amandmane

kojima se omogućuje puno produženje mandata sudaca i tužitelja u oba odjela, uključivši i onaj za organizirani kriminal.

Oni koji su odgovorni za blokiranje produženja mandata znaju tko su i znaju zašto to rade. U pitanju je jedan konkretan predmet od njih 200 koje trenutno razmatra Posebni odjel za organizirani kriminal. Posljedice će, naravno, utjecati i na ostalih 199 predmeta, ukoliko mandat ovih tužitelja ne bude produžen. To uključuje i predmete iz oblasti terorizma, i to predmete koji se odnose na vrlo teška djela. Ako mi dozvolite, podsjetit ću vas da je prije otprilike tri godine ovdje u Bosni i Hercegovini uhićen bombaš-samoubojica, čija je namjera navodno bila da počinji teroristički akt negdje drugdje u Europi. A prije samo mjesec dana, uhićeni su pripadnici druge terorističke jedinice i protiv njih je pripremljena optužnica, a suđenje bi uskoro trebalo početi. Svi ovi predmeti, koje rješavaju isti tužitelji, sada će biti dovedeni u pitanje zajedno s drugih 199 predmeta.

Tijekom prethodne godine, Bosna i Hercegovina je mogla postignuti daleko veći napredak, istinski napredak u poboljšanju antikorupcijskog zakonodavstva i njegovog usklađivanja s ratificiranim međunarodnim dokumentima. Uz to, Bosna i Hercegovina nije postigla neki poseban napredak glede implementacije postojećih zakona i strategije za borbu protiv korupcije. Čuli ste da su o ovom pitanju govorili i veleposlanik Kourkoulas i gospodin Belkić.

Umjesto toga, kao što smo već čuli iz jednog ranijeg primjera o slabljenju zakona o financiranju političkih stranaka, neki parlamentarci također poduzimaju napore kako bi razvodnili zakon o sukobu interesa i učinili ga čak manje restriktivnim u odnosu na postojeće odredbe.

Uvjeren sam da bi međunarodna zajednica trebala i dalje inzistirati da bosanskohercegovačke institucije i političke stranke hitno poduzmu korake u cilju iskorjenjivanja korupcije, jer je postojeća situacija neodrživa, a ako je

situacija ovdje neodržiiva, onda to utječe i na region, utječe na cijelu Europu, pa čak i na moju zemlju.

Međunarodna zajednica će morati sa svoje strane poduzeti aktivnosti kako bi pomogla i siguran sam da će to učiniti, a sudeći po kvaliteti skupa koji će o tome danas govoriti, ima razloga da se nadamo da će ovaj događaj pridonijeti našim zajedničkim naporima usmjerenim na borbu protiv pošasti korupcije. Zahvaljujem se *Transparency International*-u i veleposlanstvu Norveške na financiranju ovog dijaloga, kao i na velikom broju sudionika s najviših razina koje danas ovdje vidim.

Hvala lijepo.